

12.6.2017

Eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokunta
Asiantuntijakuuleminen 12.6.2017
Sote-muutosjohtaja Timo Aronkytö
Uusimaa2019-hanke

HE 47/2017 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi asiakkaan valinnanvapaudesta sosiaali- ja terveydenhuollossa sekä valtionalouden tarkastusvirastosta annetun lain 2 §:n muuttamisesta

HE 15/2017 vp hallituksen esitys eduskunnalle maakuntien perustamista ja sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisen uudistusta koskevaksi lainsäädännöksi sekä Euroopan paikallisen itsehallinnon peruskirjan 12 ja 13 artiklan mukaisen ilmoituksen antamiseksi

HE 52/2017 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi sosiaali- ja terveyspalvelujen tuottamisesta

Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksella tavoitellaan väestön terveys- ja hyvinvointierojen kaventumista, palvelujen yhdenvertaista saatavuutta, kustannusten hillintää ja kansalaisten tasa-arvoa sosiaali- ja terveyspalveluissa. Tavoitteet ovat kannatettavia ja niiden toteutuminen välttämätöntä. Uudistusta on **valmisteltu vuosia ja uudistus tulee saattaa valmiiksi** tämän valmistelun myötä.

Uudistuksen hallitun toteuttamisen kannalta Uudenmaan maakunnan valmistelussa vähintään esitetyn pituiset **siirtymäajat ovat aivan välttämättömiä**.

Järjestämisen ja tuottamisen erottaminen on uudistuksen kulmakivi. Erottaminen ja monituottajamalli mahdollistavat kustannusten läpinäkyvyyden ja vertailukelpoisuuden lisääntymisen.

Yhtiöittämisvelvoite on kilpailuneutraliteetin saavuttamiseksi tarpeellinen sote-keskustoiminnassa. Kunnallisen sote-keskustoiminnan yhtiöittäminen mahdollistaa kunnallisen ja yksityisen toiminnan samanlaisen kilpailutilanteen valinnanvapauden käynnistyessä. Liikelaitoksen hierarkisessa johtamisjärjestelmässä sote-keskuksen kyky muokata toimintaa riittävän asiakasläh- töiseksi (esimerkiksi markkinointi) ei välttämättä toteutuisi. Liikelaitoksen sisällä ei myöskään ole välttämätöntä liiketoimintaosaamista. Liikelaitoksen sote-keskuksissa henkilöstön kannustinjärjestelmät olisivat erilaisia verrattuna kilpailijoihin. Valinnanvapautta ei voida aloittaa tilanteessa jossa yksityinen toimisi markkinoilla ja julkiset sote-keskukset liikelaitoksen hallintovirastoina. Maakunnan sote-keskuksien yhtiöittäminen vaatii kuitenkin esitetyn siirtymäajan. Palvelu- toiminnan toimiessa yhtiömaailmassa tuottajan on mahdollista hankkia toimintaansa **innova- tiivisia, asiakaslähtöisiä ratkaisuja** kilpailuttamatta. PK-yrityksien mahdollisuudet tulla yhtiöi- tettyjen tuottajien **kumppaneiksi** paranee.

12.6.2017

Valinnanvapauslainsäädäntöön kytketyt pilotit ovat vaikeasti toteutettavia ja epärealistisia Uudenmaan maakunnassa. Pilottien onnistuminen edellyttäisi kriteerien muuttamista. **Uudenmaan maakunnassa olisi mahdollista pilotoida henkilökohtaisen budjetin käyttöönottoa** ja mahdollisesti suun terveydenhuollon valinnanvapauden käynnistämistä, mutta pilottien kriteereistä pitäisi poistaa kriteerit, jotka koskevat kuntakattavuutta ja pilotin laajuutta.

Uudenmaan erityispiirteet tulee huomioida paremmin tarvetekijöiden määrittelyssä ja valtionosuuden säädöksissä. Uudellamaalla on Suomen merkittävin yliopistollinen keskussairaala, jossa tehdään puolet maassamme tehtävästi vaativan sairaanhoidon tutkimuksesta. **Tutkimuksen rahoitus on turvattava.** Arviomme mukaan rahoituksesta uupuu tällä hetkellä noin 60 milj.€.

Uudenmaan ja Helsingin sairaanhoitopiirin, Helsingin, Vantaan ja eräiden muiden kuntien asiakas- ja potilastietojärjestelmän hankintaan perustetun Oy Apotin tulee tulla osaksi Uudenmaan maakunnan ICT-infraa. On tärkeää, että **Apotti pystyy tuottamaan palvelut kattavasti koko Uudenmaan alueella mukaan lukien sote-keskusyhtiöt.**